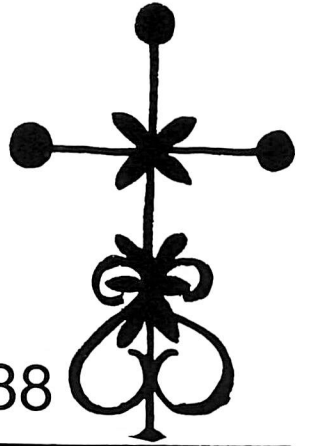

TARVAS

KOTISEUTULEHTI

N:o 2, 1988

Toimittanut Kalervo Mäkinen

Julkaisijat Tarvasjoen kunta ja seurakunta

Metsästysyhdistys Tarvas r.y. 1928–1988

Metsästys on maassamme ollut laajamittaista kautta aikojen. Sen merkitys on kuitenkin paikkakunnalla vuosien kuluessa muuttunut. Ennen se oli ravinnon hankkimisen kannalta välttämätöntä, kuitenkin se oli jo tämän vuosisadan alkupuolella muuttunut lähes täysin harrastukseksi.

Ainoastaan oravaa metsätettiin jonkin verran ammattimaisesti, koska oravan nahka oli arvokas, parhaimmillaan se oli ensimmäisen maailmansodan jälkeisinä vuosina, tällöin sen hinta vastasi miehen päiväpalkkaa.

Kuluvan vuosisadan alkupuolella pikkuriistaa oli runsaasti, mutta hirvikanta oli vähäinen. Vieraspaikkakuntalaiset, lähinnä kaupunkilaiset, alkoivat kiinnostua paikkakunnan hyvistä riistamaista. Turusta tuli "herrasmetsästäjiä" lääkäreitä, tuomareita ja liikemiehiä, jotka eivät kunnioittaneet maanomistajia ja suhtautuivat ylimielisesti ja väheksyen paikallisiin metsästäjiin. Metsästyskuri oli olematonta ja salametsästys erittäin laajamittaista. Ryöstömetstäyksestä johtuen riistakannat alkoivat uhkaavasti vähentyä ja tilanteen takia oltiin huolestuneita. Tämä antoi kipinän oman metsästysseuran perustamiseen paikkakunnalle, jotta kuri ja järjestys palautuisi metsästyksen. Hankkeen innokkaina puuhamiehinä toimivat Paavo Maunula Tarvasjoelta ja Vilho Tilkanen Karinaisista.

Metsästysyhdistyksen perustaminen

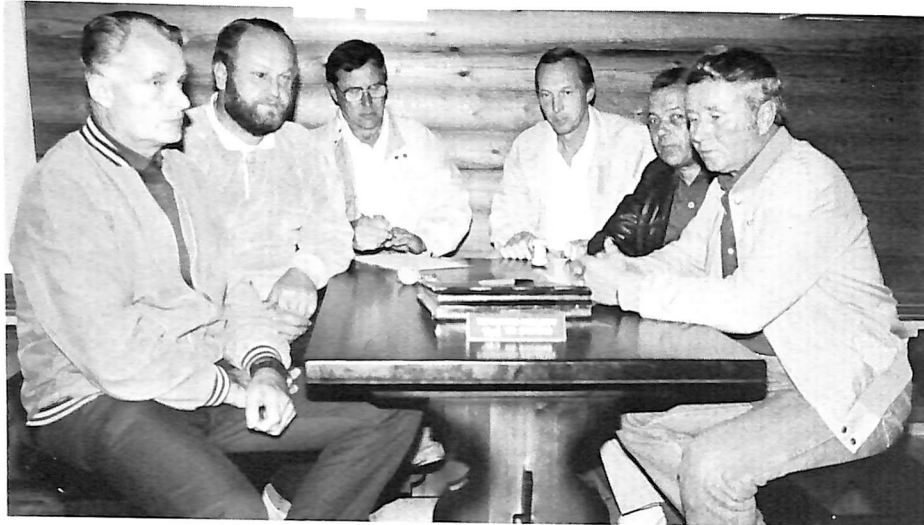
Perustava kokous pidettiin Tarvasjoen Nuorisoseuran talolla marraskuun 4 p:nä 1928. Läsnä olivat Vilho Tilkanen ja Kustaa Virtanen (myöh. Värrä) Karinaisista, Paavo Maunula, Vihtori Rasila, A. Rauhala, A. Anttila ja V. Lehtinen Tarvasjoelta sekä K. Aro ja T. Haapala Paimiosta.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Paavo Maunula ja sihteerinä T. Haapala. Yksimielisesti päätettiin metsästysyhdistys perustaa. Viralliseksi nimeksi tuli METSÄSTYSHOITOYHDISTYS TARVAS, toimialueena Tarvasjoen, Karinaisten ja Paimion kunnat. Suomen metsästäjäliitolta saadut mallisäännöt hyväksyttiin muutoksitta ja säännöille päätettiin hakea maaherran vahvistus.

Perustavassa kokouksessa päätettiin välittömästi kieltää luvaton metsästys aikaisemmin, ennen perustavaa kokousta vuokratuilla mailla. Metsästyskielto julkaistiin turkulaisissa suomenkielisissä sanomalehdissä.

Hallinto

Tarvaksen ensimmäinen vuosikokous pidettiin 20. 01. 1929 nuorisoseuran talolla. Ensimmäiseen johtokuntaan valittiin Paavo Maunula, Arvo Metsola, Vihtori Rasila, Otto Vesamo ja Jussi Virola, kaikki Tarvasjoelta. Kokouksessa hyväksyttiin 30 jäsentä, edellytyksenä jäseneksi pääsyyllä oli asuinpaikka yhdistyksen toimialueella.

Nykyinen johtokunta. Vasemmalta Aarre Leimäki, Risto Järvinen, Esko Mäkelä, sihteeri, Esko Luukkonen, puh.joht., Veikko Rekola ja Hannu Jaarinen.

Nykyisin metsästäjillä on hyvät varusteet ja aseet sekä hirvimetsällä mukana radiopuhelin.

Johtokunnan järjestäytymiskokouksessa valittiin ensimmäiseksi puheenjohtajaksi Paavo Maunula, sihteeriksi Jussi Virola ja rahastonhoitajaksi Vihtori Rasila. Paavo Maunula toimi ansiotuneena puheenjohtajana yhtäjaksoisesti 42 vuotta, v. 1971 asti, jolloin hän ikänsä takia pyysi eron johtokunnasta. Tunnustuksena ansiokkaasta toiminnasta Paavo Maunula nimettiin v. 1971 Tarvaksen ensimmäiseksi kunniajäseneksi.

Toiseksi puheenjohtajaksi tuli Hannu Jaarinen ja kolmas järjestyksessä oli Risto Järvinen vv. 1979–83 Hannu Jaarinen uudelleen vv. 1984–85. Nykyinen puh.johtaja Esko Luukkonen aloitti v. 1986.

Tarvaksen sihteerinä ovat järjestyksessä toimineet Jussi Virola, Vihtori Rasila, Erkki Koskinen, Lauri Heitto, Leo Aarnio, Urpo Numminen, Matti Mäkinen ja Esko Mäkelä vuodesta 1983.

Rahastonhoidosta ovat vastanneet sihteerit v. 1965 asti, jolloin pankinjohtaja Matti Laaksonen aloitti rahastonhoidon, jatkaen sitä edelleen.

Nykyinen johtokunta on kokoonpanoltaan seuraava: puh.johtaja Esko Luukkonen, varapuh.joht. Risto Järvinen ja sihteerinä Esko Mäkelä sekä jäseninä Hannu Jaarinen, Aarre Leimäki ja Veikko Rekola.

su Tarvasjoella asuvilta 200 mk ja muilta 800 mk.

Metsästysvieraat ovat jatkuvasti lisääntyneet niin, että kahtena viime vuonna vieraita on ollut toista sataa. Vieraat ovat maksaneet 25 mk päivältä. Lisäksi ampumarata on käyttökäytössä tuonut kaivattua lisätuloa.

Kunnalta on useaan kertaan anottu avustusta kertyvästä koiraverosta riistanhoitotyöhön. Ensi kerran anottiin jo vuonna 1933, mutta aina on tullut kielteinen päätös. Parikymmentä vuotta sitten Tarvaksen jäsenet olivat toivorikkaita, että nyt varmaan saadaan, mutta pahaksi onneksi rauhoitusaikana juoksi irrallinen koira maantietä pitkin. Tämän nähtyään eräs metsästysyhdistyksen jäsen totesi alistuneena, että taas jäätin ilman avustusta.

Riistan ruokintaan on kunnalta saatu viime vuosina 500,- markkaa. Suurimmat menot ovat aiheutuneet metsästyksensäiden vuokrista, riistanhoitotyöstä ja erilaisista hallintomenoista. Ampumaradan rakentaminen Tarvasjoen läheisyyteen rasitti taloutta 1970-luvulla.

Ensimmäisessä vuosikokouksessa v. 1929 todettiin, että tiliä ei ole pidetty, mutta velkaa on kertynyt Smk 760,-. Vuosien kuluessa velat on maksettu ja tällä hetkellä taloudellista tilaa voidaan pitää tyydyttävänä.

Metsästysalue

Alkuvaiheessa metsästyksensäimaita oli vuokrattuna kolmen kunnan alueella Tarvasjoella, Karinaisissa ja Paimion alueelta Aron tilojen maat.

Vuokrasopimukset on tehty maanomistajien kanssa kirjallisina ja pääasiassa 10 v. kerrallaan. Karinaisissa oli lisäksi Kiukaisten ja Kyrön kylissä suullisiin sopimuksiin perustuvia hirvenmetsästysalueita 1930–40 luvuilla. Näistä suullisiin sopimuksiin perustuvista metsästysalueista luovuttiin Karinaisten Kytien hyväksi 1950-luvun alusta.

Tarvaksen kirjallisten vuokrasopimusten päättyessä Karinaisissa v. 1969 perustivat metsästäjät toisen metsästysseuran Karinaisiin, nimeksi tuli Karinaisten Erämiehet. Tämän jälkeen metsästysalueena on ollut Tarvasjoen kunnan alue.

Tällä hetkellä on Tarvaksella kirjallisesti vuokrattua metsästyksensäimaita 8969 ha.

Jäsenistö

Ensimmäisessä vuosikokouksessa hyväksyttiin 30 jäsentä. Jäsenmäärä on tästä tasaisesti noussut niin, että viimeksi päättyneenä toimintavuonna oli 120 jäsentä, joista oli 7 vapaajäsentä. Todettakoon, että v. 1935 ei otettu kokouksen päätöksellä jäseniksi kaikkia halukkaita, näin pyrittiin metsästyksensäimaita rajoittamaan.

Jäseneksi pääsyyllä edellytyksenä on aina ollut asuminen yhdistyksen toimialueella ja maata omistavilla jäsenillä tulee olla maat vuokrattu Tarvakselle. Jäseneksi on pääsyyllä yhdis-

Talous

Taloudenhoito on perustunut pääosalta jäseniltä perittäviin liittymismaksuihin ja vuosittain kannettaviin jäsenmaksuihin. Ensimmäisiltä jäseniltä perittiin sisäänkirjoitusmaksua Smk 25,- ja vuosimaksua samoin 25,-. Maansa Tarvakselle vuokranneet jäsenet olivat vapaita maksuista.

Päättyneenä toiminta-vuonna on jäsenmaksua peritty seuran alueella asuvilta 80 mk ja muualla asuvilta 160 mk. Uusilta jäseniltä on liittymismak-

Timo Teinonen

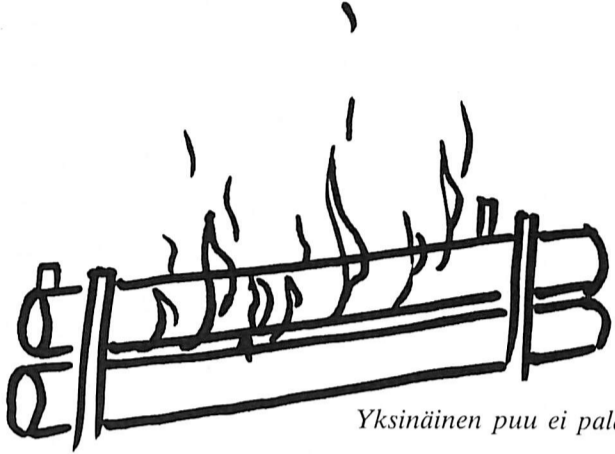
Oletko irtosolu?

Raamatun mukaan kaikki uskovat ovat kuin yksi ruumis, jonka pää on Jeesus itse. Jokaisella on oma paikkansa ja tehtävänsä. Ilman sinun panostasi seurakunta on aina hieman "invalidi". Toisaalta elimistöstä erillään oleva solu ei saa happea eikä ravinteita, se surkastuu ja sen aineenvaihdunta lakkaa. Näin ihminen voi olla hengellisesti kuollut, vaikka muodollisesti kuuluu seurakuntaan.

On hienoa, jos osaat imeä ravintoa seurakunnan jumalanpalveluksesta.

Jos et osaa, et ole poikkeus. Suomalaisista liki puolet sanoo uskovansa kirkon opettamaan Jumalaan, mutta paljon harvempi käy usein jumalanpalveluksessa.

Olen sitä mieltä, että jokaisella seurakuntalaisella tulisi olla mahdollisuus ja oikeus kuulua johonkin hänelle sopivaan seurakunnan pienryhmään. Mitä merkitystä tällä voisi olla ryhmän jäsenelle? Olen miettinyt tätä Karjukoplan kohdalla. Näen ainakin kolme tarkoitusta.

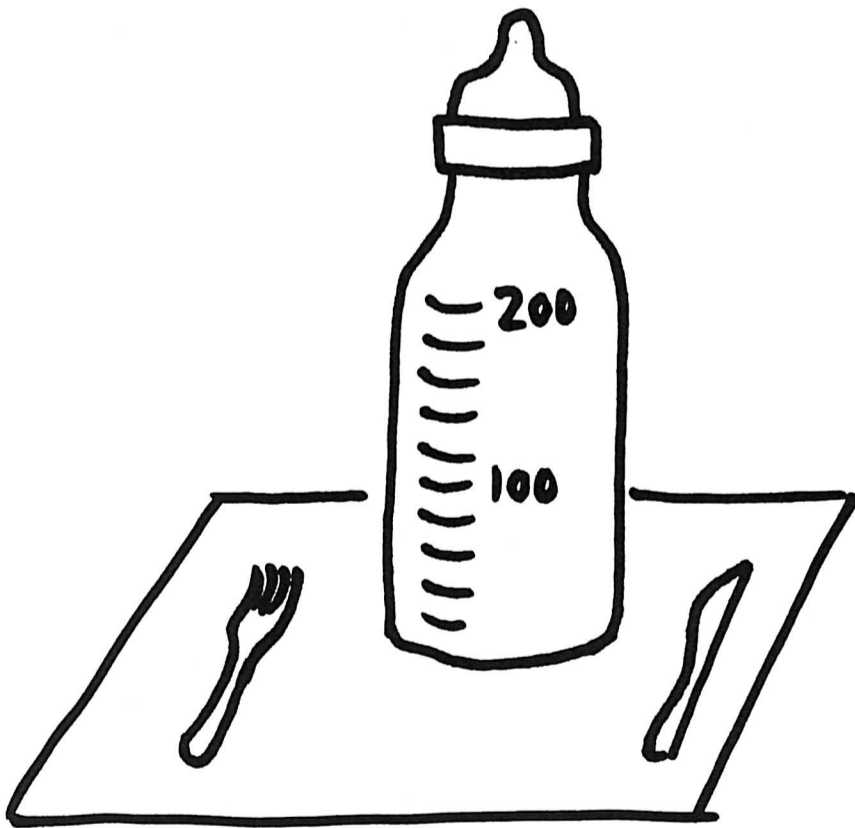
Yksinäinen puu ei pala.

Yhteys

Apostolien teoissa korostuu selvästi uskovien välinen yhteys: "Uskovat elivät keskinäisessä yhteydessä, mursivat yhdessä leipää ja rukoilivat... Uskovat pysyttelivät yhdessä ja kaikki oli heille yhteistä... Joka päivä he uskollisesti kokoontuivat temppeliin ja kodeissaan he yhdessä mursivat leipää ja aterioivat riemullisin ja vilpittömin mielin." (Leivän murtaminen tarkoittaa ehtoollisen viettämistä.)

Sekä Raamatun että kirkon historian pohjalta voikin kysyä, mikä voisi estää uskovia kokoontumasta yhteen? Sielläkin missä kokoontumiset on yritetty estää, on kokoontunut salaa. Yhteen on tultu pitkiäkin taipaleiden takaa.

Kristittyjen välinen yhteys ei ole vain teoreettinen oppilause. Toisaalla Uudessa Testamentissa sanotaan: "Me rakastamme veljiämme, ja siitä me tiedämme siirtyneemme kuolemasta elämään."

Kukaan aikuinen mies ei ole kiinnostunut päivällisistä, joilla ainoa ruokala-

laji on tuttipullosta tarjoiltu lämmin äidinmaidon korvike.

Kasvu

Paavali kirjoittaa kirjeessään korintolaisille: "Kun olin lapsi, minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli ja lapsen ajatukset. Nyt, kun olen mies, olen jättänyt sen, mikä kuuluu lapsuuteen."

Moni kärsii uskon kehitysvammas- ta. Lapsen vaatteet eivät mahdu aikuisen päälle. Kukaan mies ei kiinnostu päivällisistä, joilla ainoa ruokala- laji on tuttipullosta tarjoiltu lämmin äidinmaidonkorvike.

Samoin lapsen usko ei riitä aikuisen miehen elämän perustukseksi, eikä anna vastauksia aikuisen elämän kysymyksiin.

Kasvu ei ole vain meidän tarpeemme, vaan myös Jumalan tarkoitus meidän kohdallamme. Miltä tuntuu kehitysvammaisen lapsen vanhemmis- ta? Miltä tuntuu, jos kouluikäinen päivittäin kakkaa housuunsa? Miltä tuntuu autistisen lapsen vanhemmis- ta, kun lapsi sulkeutuu omaan sisäiseen maailmaansa, kun ei pysty keskustelemaan, kun ei tiedä kuuleeko lapsi mitään, kun ei saa mitään palautetta?

Samalta tuntuu Jumalasta, jos hänen lapsensa kasvu pysähtyy, jos lapsi ei kuuntele Isäänsä eikä puhu hänelle asioitaan.

Asiat tärkeysjärjestykseen

Raamattu kertoo Jeesuksen vierailusta Martan ja Marian kodissa. Martta häiri ja palveli vieraita, kuten vieraanvaraisen emännän sopiikin. Vieraanvaraisuus oli tuolloin erittäin arvostettu asia. Marttaa harmitti kun sisar vain istui ja kuunteli Jeesuksen keskustelua. Hän huomautti Jeesukselle: "Herra, etkö lainkaan välitä siitä, että sisareni jättää kaikki työt minun tehtäväkseni? Sano hänelle, että hän auttaisi minua". Mutta Jeesus vastasi: "Martta, Martta, sinä huolehdit ja hätäilet niin monista asioista. Vain yksi on tarpeen. Maria on valinnut hyvän osan, eikä sitä oteta häneltä pois."

Tämän ajan ihmisillä on monia hy-

viä harrastuksia. Joku on mukana urheilutoiminnassa, joku politiikassa, ammattiyhdistyksessä tai muussa järjestötoiminnassa. "Vain yksi on tarpeen" tuntuu yhtä pahalta ja loukkaavalta nykyihmisen korvassa kuin aikanaan Martalle lausuttuna!

Hyvä voi joskus olla parhaan pahin vihollinen. Jos on mahdollista, että on olemassa sellainen Jumala, mistä Raamattu kertoo, mikään ei ole ihmiselle tärkeämpää kuin ottaa asiasta selkoa. Millainen tämä Jumala on? Mitä hän meistä ajattelee? Miten hänet voi kohdata? Mikä on hänen tahtonsa minun suhteen?

Tällaisten kysymysten äärellä seurakunnan pienryhmä voi olla ratkaisevan tärkeä apu. Yhdessä on helpompi suunnistaa ja tehdä löytöjä, kysellä ja ymmärtää.

Jouluyön messu

24. 12. klo 22 Tarvasjoen kirkossa
- ★ kynttilävalaistus
 - ★ joululaulut
 - ★ Herran pyhä Ehtoollinen
 - ★ joululahja Sudanin ja Bangladeshin kärsiville

TERVETULOA!

Seurakunnan työntekijänä joulua etsimässä

Kuluneen syksyn alkaessa kirkkoneuvosto palkkasi vuodeksi seurakuntatyöhön teologian ylioppilas **Mirja-Liisa Kokkalan**, kun emme yrityksistä huolimatta saaneet diakonian virkaan yhtään hakijaa. Mirja-Liisa Kokkala valmistuu ensi keväänä teologian kandidaatiksi, jonka jälkeen hänellä on mahdollisuus hakea pappisvihkimystä.

”Joulumaahan matkamies jo moni tietä kysyy sinne saattaa löytää vaikka paikallansa pysyy; katson taivaan tähtiä ja niiden helminauhaa itsestäni etsittävä on mun joulurauhaa”

Kuusi kannetaan sisään jo ennen puoltapäivää, heti kun äiti on saanut uuniin viimeiset laatikot, ja niiden herkullinen tuoksu levittäytyy talon joka soppeen. Koristelen olohuoneen nurkassa juhlallisena seisovaa kuusta, samalla kun radiosta kuuluu Turun tuomiokirkon kellojen lyönnit ja juhlallinen puhe: ”Huomenna, jos Jumala suo, on meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armorikas syntymäjuhla...” Ja pian kaikuu tutun laulun sävel: ”Taas kaikki kauniit muistot, mun tulee mielehen, lumivalkeat pelot puistot, ja juhla Jeesuksen...” Isä makailee tyytyväisenä sängynpäällä kuunnellen joulurauhan julistusta ja

myhällen meidän lasten kinastelulle, kuka saa asettaa minkäkin korsteen ja mihinkin paikkaan. Äitikin tulee olohuoneeseen kuin joulun tunnelmaa arastellen katsomaan kuusen koristelua. On joulu!

Nuo lapsuuden joulun ajat ovat taakse jäänyttä elämää. Jokaisella varmaan aika vielä entisestään kultaa muistoja. Nyt aikuisena joulu tuo mieleen paljon sekavia ajatuksia: työstä, lapsuuden muistoista, tämän hetken elämän vaiheista ja muiden ihmisten erilaisista joulun kokemuksista. On syytä muistaa että joulu ei ole kaikille pelkästään positiivinen kokemus.

”Joulumaasta kuvitellaan paljon kaikenlaista että toiveet toteutuu ja on niin satumaista; voi, jos jostain saada voisin suuren puurokauhan sillä antaa tahtoisin mä maailmalle rauhan”

Rauhallinen joulu itsenäisessä, turvallisuudessa ja ideologisesti vapaassa maassa tuntuu olevan monelle itsensä selvyys. Itselleni tulee kuitenkin mieleen myös ne ystävät, jotka asuvat muualla, maissa joissa ei ole helppoa olla kristitty. Muistan ystäväni, joka kertoi, miltä tuntui viettää joulu vanhikassa, uskon takia vangittuna; kuin olisi ollut rikollinen varkaiden ja murhaajien tapaan.

Ajattelen myös niitä, jotka eivät sodan, nälän, sairauksien tai luonnonkatastrofien takia tiedä joulusta mitään. Sinä, lukijani, saatat sanoa, olemmeko me syllisiä heidän epäonneensa. Ehkä emme, mutta miten monessa suomalaisessa kodissa tänä jouluna muuttuu riidan, väkivaltaisuden tai alkoholin takia joululuu murheen kyneleiksi.

”Joulumaasta uskoo moni onnen löytävänsä, mutta sepä kätkeytyy tai narraa etsijäänsä; onnea kun mikään mylly valmiiksi ei jauha itsestään on löydettävä ihmisen vain rauha”

Seurakunnan työntekijänä joutuu väkisinikin mukaan pikkujoulumyllyyn. Joululauluja lauletaan ja kahvit ja tortut nautitaan milloin minkäkin ryhmän kanssa. Luulisi, että jouluaamuna huokaa helpotuksesta, kun kaikki on ohi. Oma jouluni on rauhallinen ja yksinäinenkin. Jos ehdin vierailen sisarusteni luona. Mutta joulu on minulle myös työtä.

Niin myös monissa hoitolaitoksissa ja monissa muissa työpaikoissa on ihmisiä, jotka eivät vietä joulua perheen keskellä. Jonkun on hoidettava työt silloinkin kun on juhlan aika.

Joulu on monelle myös yksinäisyyden aikaa. Sinulle, joka olet ehkä menettänyt rakkaan omaisesi tai ystäväsi, ei joulu välttämättä ole ilon juhla. Sinua tuskin lohduttaa tieto siitä, että et ole suinkaan ainoa saman kohtalon kokenut. Joulurauha ja joulun lapsi kolkuttaa sinunkin ovellasi tuodakseen lohdutuksen elämääsi.

Ihmisten elämänvaiheet lienevät olleet ensimmäisenäkin jouluna 2000 vuotta sitten yhtä moninaiset kuin tänä jouluna. Kuitenkin minusta tuntuu, kuten ehkä sinustakin, että jokainen joulu on elettävä aina uudestaan

ja uudestaan yhtä voimakkaana ja intensiivisenä tunnekokemuksena kuin aina ennenkin. Mennyttä aikaa emme saa takaisin, lapsuutemme joulut elävät muistoissamme. Ja katsellessamme tänä jouluna lapsen luottavasiin silmiin hänen ihmetellessään kynttilän valon kirkkautta tai paketin salaisuutemme meille saattaa herätä ymmärrys kiittolaisuuteen omasta hyvinvoinnistamme, josta saamme jakaa myös muille. Jokaisella on oikeus joulurauhaan, kaikilla vain ei ole siihen mahdollisuutta.

”Nyt joulun aika on maassa taas pyhä viesti uutena kiirri: Siis kiitä riemulla Vapahtajaas’ koko Herran ystäväpiiri! Levitköön äänilläs ylitse maan ylistys kunnian kuninkaan, vaan muista kristitty, kaita on ties’ on seimen lapsi myös Ristinmies!”

Joulurauhaa sinulle omaan elämäntilanteeseesi toivottaen Mirja-Liisa Kokkala

Joululahja lähetystyölle Tansaniaan ja Taiwaniin

Terveystyöntekijät Tansaniassa

– joululahja palvelee

Maailman köyhimpiin maihin lukeutuva Tansania kamppailee monenlaisen terveysongelman kanssa. On tuberkuloosia, malariaa, lavantautia, aliravitsemusta, suolinkaisia, pahoja infektioita. Myös aids on Itä-Afrikassa levinnyt jo laajalti. Nykyään myös uusien, elintapoihin liittyvien sairauksien osuus on lisääntymässä; verenvainetauti, sokeritauti, vatsahaava ja syöpäsairaudet ovat jo olennainen osa sairaalan arkipäivää.

Terveystyöntekijät tansanialaisittain

Pieni sairaala maaseudulla ja sen alueella 5–10 terveysasemaa; rapistuneet kiviseinät, paljon potilaita ja vähän lääkkeitä. Pulakautta elävässä maassa terveydenhuolto on vaikeutunut.

Tansanian terveydenhuoltojärjestelmän perusyksikkö on terveysasema: muutama vuodepaikka, valmius synnytysten hoitoon sekä neuvolointia. Maassa toimii neljä suurta keskussairaala. Niissä on erikoislääkäreitä, joiden vastuulla on miljoonia ihmisiä, kymmeniä pieniä sairaaloita ja satoja terveysasemia. Dar es Salaamissa sijaitsee maan ainoa yliopistollinen keskussairaala, jonka yhteydessä toimii lääketieteellinen tiedekunta. Yli 20 miljoonan väestölle valmistuu vuosittain 25–50 lääkäriä – Suomessa 5 miljoonalle asukkaalle 500 lääkäriä.

Kirkon sairaaloita tarvitaan

Sairaalat ja terveysasemat ovat valtion tai eri kirkkojen ylläpitämiä. Nuori valtio ei kykene vastaamaan kaikkiin haasteisiin. Valtion sairaalat ovat yleensä heikosti varustettuja, pätevää hoitohenkilökunnasta ja lääkkeitä on jatkuva pula. Kirkon sairaaloita tarvitaan.

Lähetysseura Tansaniassa

Tansanian luterilaisella kirkolla on 17 sairaalaa eri puolilla maata. Sairaalat pyrkivät tarjoamaan monipuolista terveydenhuoltoa – ennaltaehkäisevää terveyskasvatusta unohtamatta.

Suomen Lähetysseura tukee kirkon sairaaloita sekä henkilö- että talousavulla. Lääkäreitä, sairaanhoitajia sekä eri alojen asiantuntijoita lähetetään työskentelemään kansallisten työntekijöiden rinnalle. Myös lääkkeitä, laitteita ja kuljetusvälineitä viedään Suomesta – ilman niitä työ ei jatkuisi. Paikallisille työntekijöille annetaan terveyskasvatus-, työpaikka- ja sairaanhoitajakoulutusta. Myös sairaaloiden ja terveysasemien varustetasoa sekä rakennusten, koneiden ja kuljetuskaluston kuntoa ylläpidetään. Terveydenhuollon on jatkuttava. Se on osa köyhyyden voittamista.

Radio tavoittaa – joululahja julistaa

Evankeliumi tavoittaa henkilökohtaisten yhteyksien, mutta myös radioasemien kautta; kristillinen radiotyö on henkilökohtaisen työn olennainen tuki. Se on erityisen tärkeää siellä, missä ihmisiä on muutoin vaikea tavoittaa.

”Olen löytänyt tuossa monien jumalien maassa armahtavan ja voimallisen, rakastavan Jumalan. Toivon, että mahdollisimman moni taiwanilainen voisi tehdä saman löydön!”, kiteyttää tuntuensa Nancy Wang-Hedström, vuosia Hsin Yin radiotyökeskuksessa työskennellyt taiwanilainen. Hän pitää radiotyötä merkittävänä evankelioimismuotona.

☎ 11600-4

SUOMEN LÄHETYSSEURA

Hsin Yin radiotyökeskus

Etelä-Taiwanissa, Chaochoun kaupungissa, sijaitseva Hsin Yin radiotyökeskus on julistanut evankeliumia sanoin ja sävelin yli 20 vuoden ajan. Keskuksen toiminta alkoi varsin vaatimattomasti. Tänään ohjelmia – musiikkia, draamaa, keskustelua – lähetetään päivittäin kymmenen eri radioaseman kautta, ja niiden kuuluvuus kattaa lähes koko saaren. Maan eri kieliryhmät on huomioitu: ohjelmia tehdään niin yleiskiinan, taiwanin kuin hakankin kielellä. Työntekijöitä keskuksella on 12: yksitoista kiinalaista ja yksi suomalainen.

Yhteys kuuntelijoihin – eLINEHTO

Yhteys kuuntelijoihin on keskuksen toiminnan eLINEHTO. Radio-ohjelmista tuleekin paljon palautetta: puhelinsoittoja ja kirjeitä. Niissä pyydetään lisää hengellistä materiaalia – kasetteja ja Raamattuja – tai esirukousta kotien, ystävien sekä koulutyön puolesta.

Tärkeä työmuoto on Raamatun kirkkurssit, joita käyvät lapset, nuoret ja aikuiset. Erityisen suosittu on lapsille tarkoitettu kurssi: uusia ilmoitautuneita oli viime vuonna yli 15 000. Aikuisten kurssilaisia on heitäkin useita tuhansia. Monet ovat kurssien avulla löytäneet myös tiensä seurakuntiin.

Anna hänelle huominen!

Sairaalat tarvitsevat jatkuvasti lääkäreitä, sairaanhoitajia, lääkkeitä, laitteita ja kuljetusvälineitä. Jo 100 mk:lla voidaan palkata tansanialainen sairaanhoitaja kuukaudeksi, 250 mk:lla lääkäri.

Radiotyö on kallista. Sinun apuasi tarvitaan, jotta ilosanoma elävästä Kristuksesta tavoittaisi taiwanilaiset kuulijat. Jo 30 mk:lla lähetät Hsin Yin raamattukirjekurssin neljälle hengelle. 50 mk:lla kustannat 20 minuuttia radio-ohjelman lähetyksensä.

Adventista loppiaiseen on käynnissä Suomen Lähetysseuran perinteinen Joululahja lähetystyölle -keräys. Tänä vuonna valtakunnallisen keräyksen kohteina ovat terveydenhuoltotyö Tansaniassa sekä radiotyö Taiwanissa. Keräys toteutetaan yhdessä seurakuntien kanssa. Keräyksestä tiedottava esite – keräyspussi postisiirtokortteineen – jaetaan pääosin seurakunnista käsin. Lahjasi voit antaa ps-tilille 11600-4. Terveystyöntekijöille lahjoitetut varat ovat vähennykelpoisia valtion verotuksessa vuonna 1988.

Joululahjamme on viestin viemistä rakastavasta Jumalasta ja ihmisen kaikinpuolista auttamista. Annetaan hänelle huominen – yhdessä!

Ajankohtaista asiaa Tarvasjoen kunnasta sekä katsaus tulevaisuuteen

Taas on yksi vuosi lopuillaan ja tulevien vuosien suunnitelmat ovat ajankohtaisia asiapapereita viranhaltijoiden ja päättäjien pöydillä. Kunnanvirastolla onkin ollut melkoinen vipinä ja kopiokone on raskuttanut tauotta, jotta suunnitelma toisensa jälkeen on saatu valmiiksi. Niiden, jotka epäilevät, ettei kunnassa tehdä töitä tai että täällä pääsisi helpommalla, olisi hyvä olla näkemässä tämä loppuvuoden mylläkkiä. Kaiken tämän jälkeen voimme kuitenkin olla hyvällä mielin, kun seuraavien vuosien varalle on suunnitelmat valmiina. Onhan hyvin suunniteltu jo puoliksi tehty.

Kuntaliitokset ovat viime aikoina olleet taas kovin ajankohtainen puheenaihe. Sisäministeri Rantanenkin on ottanut myönteisen kannan kuntien pakkoliitoksiin, mikäli kunnan taloudelliset seikat tätä vaativat. Tarvasjoen kunta ei tule olemaan ensimmäisten pakkoliitettävien kuntien joukossa, sillä kunnan taloudellinen asema on taas paranemaan päin. Kunnan talouden ollessa tiukilla on uusien toimintojen aloittaminen ja entisten laajentaminen ollut pakko harkita erittäin tarkkaan. Vuosi 1989 näyttää olevan jo parempi, joskin maltili tulee säilyttää edelleen. Kunnan kantokykyluokka vuodelle 1989 saatiin harkinnalla pudotettua kolmanteen, tämä merkitsi kunnalle n. 650 000 markan lisätuloa valtiolta ja helpotti vuoden 1989 talousarvion laatimista.

Vuoden 1989 talousarvion loppusumma tulee olemaan n. 22 miljoonaa markkaa, josta peruspalveluiden (terveydenhuolto-, sosiaali- ja koulutuspalvelut) tuottaminen vie n. 62,5 %. Verotulot ovat kunnan tärkein tulolähde, sillä n. 52 % tuloista katetaan verotuloilla. Mihin nämä yhteiset markat sitten jaetaan?

Vuonna 1989 aloitetaan vanhuksille, vammaisille ja pitkäaikaisairaille

tarkoitettu päiväkeskustoiminta lääkärintalolla. Päiväkeskukseen mahtuu 8-10 henkilöä, jotka voivat olla esim. sairaaloista ja muista laitoksista kotiutettavia sekä muita paljon apua tarvitsevia. Päivän aikana keskuksessa oleville tarjotaan aamupuuro, lounas sekä päiväkahvi ja päivä siellä kuluu mukavasti erilaisten vapaa-ajan toimintojen merkeissä. Kampaajan ja jalkahoitajan palvelut olisivat mahdollisesti myös käytettävissä. Mikäli toiminta aloitetaan kunnan omana hankkeena, on henkilökuntana kodinhoitaja. Toiminnasta peritään Sosiaaliviraston hyväksymä maksuasetuksen mukainen päivämaksu, joka tällä hetkellä on 30 mk/päivä. Viikonloppuisin tätä toimintaa ei järjestetä.

Jos kurkistamme vanhustenhuollossa hieman pidemmälle tulevaisuuteen, voimme todeta, että kuntasuunnitelmaan on hyväksytty kunnan vanhuksille tarkoitettu palvelukeskus, jonka suunnittelu aloitetaan vuosina 1990-1991 ja rakentaminen vuosina 1992-1993. Palvelukeskuksessa jatkuisi edellä selostettu päiväkeskustoiminta ja tämän lisäksi siellä olisi 15 palveluasuntoa. Ateria-, sauna-, pyykki- ja turvapalvelut olisi myös mahdollista saada palvelukeskuksesta. Henkilökunta olisi palvelukeskuksessa asuvien ulottuvilla ympäri vuorokauden.

Paljon on puhuttu siitä, että kuntaan tulisi saada oma vanhainkoti. Tästä on myös maininta kuntasuunnitelmassa, jonka mukaan palvelukeskuksen yhteyteen rakennettaisiin 17-paikkainen laitospaikka. Nämä hankkeet ovat niin suuria, että pelkkä hyvä tahto ei riitä niitä toteuttamaan. Siksi kunnan taloudelliset voimavarat on tarkoin tutkittava, ennen kuin mitään ryhdytään toteuttamaan.

Kunnan väkiluku on kasvanut vii-

me vuosina mukavasti; tämän vuoden alussa meitä oli 1780 ja ensi vuonna ylitettäneen 1800 asukkaan raja. Uusien asukkaiden hankkiminen kuntaan onkin yksi tärkeimpiä tekijöitä kunnan kehittämisessä. Tämä edellyttää sitä, että kunnalla on riittävästi rakennusmaata hallussaan ja palvelut kunnossa. Rakennusmaan tarve kunnalla on tyydytetty taas joksikin aikaa kun Perkontien pohjoispuolelta saatiin n. 6,2 ha:n suuruinen määräala hankituksi kunnan omistukseen omakoti- ja rivitaloalueeksi. Alueen kaavoitustyö aloitetaan vuoden 1989 aikana. Hankaanmäen alueen 40 tontista on myyty, rakenteilla tai varattuna yhteensä 25 tonttia, Virolan alueella on vapaana 13 omakotitonttia. Myös teollisuusrakentamiseen kunnalla on tonttireserviä 10-tien varrella, sillä kuluvan vuoden aikana hankittiin kunnalle teollisuusmaata n. 7,6 hehtaaria nykyisen teollisuusalueen vierestä.

Kunnan väkiluvun kasvaessa on

Euran koulu käynyt ahtaaksi. Vuonna 1989 aloitetaan Euran koulun laajentaminen ja saneeraaminen. Tässä yhteydessä koululle tulee viides perusopetustila sekä uusi, ajanmukainen keittiö. Hanke maksaa kunnalle n. 1,3 miljoonaa markkaa, mistä valtio maksaa n. 735 000 markkaa.

Muuttoliike kuntaan päin rasittaa myös kunnan päivähoitopalveluja. Tähän asti olemme pystyneet tarjoamaan päivähoitopaikan kaikille sitä tarvitseville, mutta tulevista vuosista emme ole vakuuttuneita, vaikka perhepäivähoitajien toimia on uuden kuntasuunnitelman mukaan tarkoitettu yhteensä 10 kappaletta vuoteen 1993 mennessä. Vuodelle 1993 on kuntasuunnitelmaan merkitty lasten päiväkotitoiminnan aloittaminen. Päiväkoti voitaisiin ainakin väliaikaisesti sijoittaa lääkärintalolle sen jälkeen, kun se vapautuu vanhusten päiväkeskustoiminnasta.

Kuntaa on helppo arvostella ja esittää vaateita ja toivomuksia. Totta on, että nuoriso tarvitsee kokoontumistilansa ja urheilijat vielä paremman liikuntapaikkansa. Kunnan lompakko ei ole kuitenkaan pohjaton ja peruspalveluiden tuottaminen on nykyään niin kallista, ettei näitä hyviä esityksiä ole mahdollista toteuttaa silmänräpäyksessä. Kun valtio syyää kunnille jatkuvasti uusia veltoitteita, ei tulevaisuus tässä mielessä näytä kovin valoisalta.

Valtuustokauden vaihtuessa on hyvä tervehtiä uusia valtuutettuja ja toivottaa teille innostunutta, aktiivista mieltä. Keskustelkaa, kyselkää, ottakaa kantaa, teillä on mahdollisuus kehittää kuntaanne. Istuva valtuusto jättää teille perinnöksi hyvin maltillisen mielen, päätökset on yleensä tehty yksimielisesti - mitä tuo kaatopaikka-asia nyt puhutti.

Tarvasjoella tehdään ensi vuonna ja tulevina vuosina paljon muutakin, kuin mitä tässä on selostettu, tässä vain suurimmat hankkeet. Toivotan kaikille Tarvas-kotiseutulehden lukijoille Hyvää Joulua ja menestyvää vuodelle 1989!

Marja-Leena Aho
Kunnansihteeri

Mietteitä kunnallisesta päivähoitosta

Olen nyt toiminut perhepäivähoidon ohjaajana Tarvasjoella lähes vuoden ajan. Hoitajat ovat tulleet jo hyvinkin tutuiksi ja suuren osan hoitolaisten vanhemmistakin olen jo ehtinyt tavata. Yhteinen vanhempainilta on vielä järjestämättä, mutta asia on tarkoitus korjata ensi vuoden alussa. Yhteistyö vanhempien ja erityisesti hoitajien kanssa on ollut antoisaa. Ongelmitta kulunut vuosi ei ole sujunut, mutta ristiriitoja kohtaa joka ammatissa. Sovittelemalla on päästy useimpia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun.

Vaikeahko tilanne koettiin viime keväänä, kun useita hoitajia sanoutui irti toimestaan. Uusien asukkaiden muutto paikkakunnalle lisäsi samanaikaisesti hoitopaikkojen tarvetta. Tilanteessa kysyttiin joustavuutta sekä vanhemmilta että hoitajilta. Uusien hoitajien palkkaamisella ja lasten tilapäisellä sijoittelulla "ylipaikeille" tästä kuitenkin selvitettiin. Tämän vuoden puolella onkin aloittanut peräti viisi uutta hoitajaa. Asiaa vaikeutti vielä sekin, että perhepäivähoitajaksi haluavia ei tunnu kunnasta enää löytyvän. Tämäkin on nyt muuttunut ja avoimia perhepäivähoitajan toimia on taas kysyttykin.

Tällä hetkellä Tarvasjoen kunnassa on 23 perhepäivähoitajaa, joista yksi on parhaillaan työ- ja yksi äitiyslomalta. Tarvittaessa on mahdollista perustaa yksi uusi perhepäivähoitajan toimi. Hoitopaikka pystytään taas tarjoamaan jokaiselle; jos ei välittömästi, niin ainakin lyhyellä odotuksella. Vanhempien ongelmaksi ei näin muo-

dotukseen kunnallisen hoitopaikan saaminen vaan hoitopaikan saaminen tietyltä hoitajalta, usein naapurista. Vaikeaksi tilanne muuttuu silloin, kun ko. hoitajalla ei satukaan olemaan sillä hetkellä vapaata paikkaa tai kun samaan paikkaan olisi useampia tulijoita. On ymmärrettävää, että jokainen vanhempi ajattelee oman lapsensa parasta. Kunnallisessa päivähoitossa on kuitenkin ajateltava yli 80 lapsen parasta ja pyrittävä löytämään jokaisella mahdollisimman sopiva ratkaisu. Niinpä naapurinhoitajan tyhjä paikka voi olla mahdollinen sijoitus kauempana asuvalle lapselle esim. lapsen allergisuuden takia. Lähin hoitopaikka ei myöskään aina ole lapselle paras mahdollinen esim. hoitoryhmän koon tai ikärakenteen vuoksi. Kunnallista päivähoitopaikkaa ei ole syytä pitää itsestäänselvyytenä Tarvasjoellakaan, sillä hoitopaikkatilanne voi yllättäen kääntyä päinvastaiseksikin.

Päivähoidon tehtävänä on tukea kotikasvatusta. Ensisijainen vastuu kasvatuksesta kuuluu siis vanhemmille eikä hoitajille. Valittavan usein kuuluu vampien kuitenkin sanovan hoitajalle: "Pidä sinä kova kuri, kun minä en iltaisin jaksa" tai "Meillä on muutenkin niin vähän aikaa olla lasten kanssa, ettei sinä aikana kyllä viitsi kommentia". Vanhemmat tuskin arvaavatkaan, millaisen karhunpalveluksen he tällä tekevät itselleen ja omalle lapselleen. Myös hoitaja on ylivoimaisen tehtävän edessä yrittäessään kasvattaa lasta, jonka kotona ei

ole minkäänlaista kuria. Pieni lapsi tarvitsee selkeät rajat toiminnalleen niin kotona kuin päivähoitossakin. Käskyjä ja kommentoja ei esitetä mieltävaltaisesti vaan ne on lapselle perusteltava. Mitä suurempi lapsi on, sitä paremmin hän ymmärtää, miksi jotakin ei saa tehdä. Päivähoidossa noudatettavien rajojen on oltava samat myös lapsen kotona. Johdonmukaisuus kasvatuksessa on ainoa tie sen onnistumiseen.

Olemme syksyn aikana hoitajien pienryhmissä puhuneet yhteistyön merkityksestä päivähoitossa. Yksimielisesti olemme todenneet yhteistyöllä vanhempien kanssa olevan keskeinen merkitys hoitosuhteen onnistumiselle. Liian usein yhteistyö jää kuitenkin hyvin vähäiseksi. Hoitajat arastelevat lasten vanhempia ja vanhemmat taas hoitajia. Aloittelevasta hoitajasta jopa varavaatteiden pyytäminen vanhemmilta voi tuntua kauhistuttavalta. Vanhemmat taas eivät uskalla esittää toivomuksiaan ja odotuksiaan päivähoitoa kohtaa pelätessään loukkaavansa hoitajaa. Päivähoidossa oleva lapsi on kuitenkin tärkeä sekä vanhemmille että lapsen hoitajalle. Yhteiset keskustelut ja juttutuokiot koituvat lopulta aina lapsen parhaaksi. Lapsen asioista tulee keskustella myös silloin, kun mitään ongelmaa ei ole. Mitä paremmalla pohjalla yhteistyö on, sitä helpompi on kohdata esiin tulevia vaikeuksia. Yhdessä toimimalla vaikeista asioista pääsee ylitse.

Lopuksi haluaisin sanoa muutaman sanan perhepäivähoitajien siirtymisestä kuukausipalkkajärjestelmään. Kiinteä kuukausipalkka ei ole uudistus, joka takaa kaikille hoitajille, samansuuruisen, lasten poissaoloista riippumattoman palkan. Perhepäivähoitajan palkka määräytyy edelleen lasten lukumäärän ja hoitoaikojen mukaan. Jokaiselle hoitajalle lasketaan oma, hänen hoitolaistensa mukainen kuukausipalkka. Tämä kuukausipalkka pysyy kiinteänä kuukaudesta toiseen. Tietty poissaolot, esim. vanhempien vuosilomat, vähennetään hoitajien palkasta. Palkka määräytyy sovittujen hoitoaikojen mukaan. Tämä aiheuttaa sen, että hoitoaikojen noudattaminen tulee entistä tärkeämmäksi. Kiinteä kuukausipalkkajärjestelmä tarkoittaa oman lasketun kuukausipalkan pysyvyyttä, ei samansuuruisista palkkaa kaikille. Uudistus ei varsinaisesti paranna hoitajien palkkatasoa, mutta antaa sille tiettyä pysyvyyttä.

Vuoteen 1989 siirrytään perhepäivähoidossa uuden palkkajärjestelmän merkeissä. Oma toivomukseni alkavalle vuodelle on, että nykyiset ja tulevat hoitajat viihtyisivät työssään lasten parissa. Lisäksi toivon onnistuneita hoitosuhteita niin lapsille kuin heidän vanhemmilleenkin.

Hyvää alkavaa vuotta 1989!

Eija Tuomi
sos.tarkkaaja-
perhepäivähoidon ohjaaja

ILMOITA OIKEIN, SAAT TEHOKKAAN AVUN

KERRO KUKA OLET... mistä puhelinnumerosta soitat.
MITÄ ON TAPAHTUNUT... mikä palaa: asuinrakennus, tehdas, navetta, metsä jne.
MISSÄ ON TAPAHTUNUT... kerro osoite: paikkakunta, kylä, talon nimi, kadun nimi.
ONKO IHMISIÄ VAARASSA... tai loukkaantunut.
VASTAA KYSYMYKSIIN... lyhyesti, mutta tarkasti.

MITÄ TARKEMMAT TIEDOT VOIT ANTAA, SITÄ TEHOKKAAMMAN AVUN SAAT

Palokunta pelastaa ja torjuu vaaran, jos on sattunut liikenneonnettomuus, tulipalo, öljyvahinko, kaasu tai nestevuoto, tulva, rankkasade tai muu näihin verrattava onnettomuus.

VALITSE 000

Palotoimen yleiskatsaus viranhaltijan näkövinkkelistä

Palo- ja pelastustoimen valtionosuusjärjestelmä saatettiin voimaan vuoden 1976 alusta lukien. Samalla tuli voimaan laki palo- ja pelastustoimesta, jolla muun ohella palokuntien tehtäväalue laajennettiin koskemaan myös pelastustointia.

Kunnille annettiin velvollisuus perustaa ja ylläpitää aluehälytyskeskuksia, vakinaisia, puolivakinaisia ja sopimuspalokuntia. Perustellusti voidaan sanoa, että nämä lisätyt velvollisuudet saatiin aikaan valtionosuuksilla. Valtionosuusjärjestelmän myönteisempänä vaikutuksena voidaan pitää pienten kuntien palo- ja pelastustoimen voimakasta kehittymistä. Uusi valtionosuusjärjestelmä otetaan todennäköisesti käyttöön ensi vuoden alusta. Mikä antaisi mahdollisuuden vaihtoehtoisten toimintatapojen valintaan ja toiminnan järjestämiseen paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin soveltuvana.

Tarvasjoella palokuntamuotona on VPK, joka on toiminut palokuntamuotona kunnassa. VPK on kehittynyt kohtalaisesti, mutta tulevaisuuden haasteet ollaan otettu myönteisesti vastaan.

VPK hankkii itselleen uuden miehistöauton joka on jo osoittamassa kehityksen kulkusuuntaa, vaikkakin kunta hankkii kaluston ja kustantaa palotoimen ylläpidon, niin ensiarvoisen tärkeää on yhteistoiminta kunnan johdon ja VPK:n välillä. Näin saadaan kustannuspaineet tasattua. Yhteistyön ilmapiiri on tuntuvasti parantunut avoimen tiedotuksen avulla, palolautakunnan sekä kunnanjohtajan myötävaikutuksella.

VPK kaipaa kovasti uutta sammutusväkeä riveihinsä.

Mitä VPK antaa miehelle?

Uudet jäsenet käyvät tietyn koulutuksen läpi, jonka aikana oppivat käsittelemään palokalustoa.

Mitä hyötyä siitä on? Ensinnäkin saat hyödyllistä tietoa.

Palomiestaidon oppiminen antaa määrätynlaista tyydytystä. Jotkut tutustuvat tekniikkaan, fysiikkaan ja kemiaan. Olet oman alasi ammattimies, tässä tarvitaan vain tervettä järkeä ja oppimishalua sekä lisäksi yksi tärkeä ominaisuus, yhteistyökyky. Palopaikalla ei yksin sooloilu onnistu.

Voiko sen parempaa haastetta hakea.

Palopäällikkö Jorma Virtanen ja VPK:n hallituksen puheenjohtaja Pekka Saarnivaara tarkastelevat kalustoa joka vaatii huolenpitoa ja uushankintoja tuleviin koitoksiin.

Tarvasjoen palotoimi on monessa mukana.

Kunnan laitospäivät Esko Mäkelä ja Timo Vesamo ovat monet vuodet jäädyttäneet koulujen kenttiä. Nyt oli vuorossa Horristen koulun kenttä, jota koulun oppilaat ovat jo innolla odottaneet sekä ympäristön asukkaat.

Palonauton kanssa jäädyttäminen käy kivuttomasti kun muuta jäädytyskeinoa ei ole. Näin palotoimen kalustoa voidaan ammattimiesten avulla mahdollisuuksien mukaan hyödyntää. Näin korostuu eri hallintokuntien yhteistyö kuntalaisen parhaaksi.

Lopuksi voin todeta, että puoli vuotta on vierähtänyt hyvin, hyvien työkavereiden kanssa. Kaupungissa ja sen palotoimen kuvioissa mukana ollut, sopeutuu maaseudun palokuntiin (Tarvasjoki-Marttila), mutta yhteistyöllä se paras tulos saavutetaan.

Kunnanjohtaja Nyberg toivotti minun heinäkuussa tervetulleeksi taloon sanomalla "kyllä maalla on mukavaa".

Näissä merkeissä toivotan kaikille yhteistyökumppaneille ja kuntalaisille Hyvää Joulua ja turvallista Uutta Vuotta.

Jorma Virtanen

Mitä VPK antaa naiselle?

Naiset eivät osallistu suoranaisesti sammutustyöhön.

Heillä on kuitenkin tuiki tärkeä tehtävä taustalla. Monessa tilanteessa he hoitavat huolto- ja muonitusjärjestelyt.

Nuoriso-osaston anti

Nuorisosta, 10-17 -vuotiaat tytöt ja pojat, kasvaa tuleva voima palokuntaan.

Oppivat palomiestaidon aakkoset ja yhteistyön merkityksen. Nuorille VPK antaa harrastuksen ja hyviä kavereita sekä monipuolista tietoa. Varttuneimmat nuoriso-osaston jäsenet ovat tosi kovia BRANKKAREITA.

Miten pääsen jäseneksi?

Lisätietoja saat soittamalla puheenjohtajalle tai päällikölle tai käymällä paloasemalla harjoitusiltaan.

Edellä kerrottu on VPK:n toimintamuoto, jonka tavoitteena ja motto on: Onnettomuus, myös suuronnettomuus tapahtuu yllättäen, joten toimintavalmiuden on oltava välitön.

Välittömässä toimintavalmiudessa maassamme ovat erityisesti aluehälytyskeskukset ja palokunnat, joiden varaan toimintavalmius kaikissa onnettomuustapauksissa on rakennettava. Joka muunlaista ratkaisua esittää, ei ole perehtynyt asioihin.

Jouluyö rintamalla 1941

Minä muistan aina sen jouluyön. On vuosia vierinyt paljon siitä. Oli joukkomme rannoilla Vienan maan. Sotajouluja muistan murheella niitä. Tästä Luojaani kiitän vaan.

Oli silloin turvaton jouluyö. Me olimme teltassa männyn alla. Suon reunassa aution erämaan. Oli lunta ja pakkanen rintamalla. Ja turvana Jumala vaan.

Tuli yöllä vuoroni vartiioon, ja ulkona kiinnitin jalkaan suksen. Jäi toiset telttahan nukkumaan kun kuulin selvästi kuiskauksen. Ei heitä Herra sua kuolemaan.

Minä hiihtelin vartiopaikallein. Se sijaitti lähellä järven rantaa. Näin taloja takana lumisen jään, ei voineet toverit turvaa antaa. Jäin yksin jouluyön pimeään.

Kun muistelin sanomaa Jouluyön. Soi sielussa sävel niin kaunis ja hyvä. Lumihaudassa hyräilin hiljaa sen. Suli kyyneliin sotilas kylmettyvä. Oli joulu saapunut sydämeen.

Kun pääsin vartiopaikaltain, tuli tais-telu aamun valjetessa. Omat joukkomme torjuivat vihollisen, vaan sinä jouluna pakkasessa. Moni kylmeni kauhuissa päivän sen.

Minä muistan aina sen jouluyön kun kivääri kourassa vietin juhlaa. Lumihangessa Vienan värjöttäen. Vaan sanoo joulun en koskaan tuhlaa, olin suojassa jouluenkeltien.

Viljo P. Jussilainen

Vanhojen rakennusten häviämisestä

Suomen rakennushistoria on samalla puunkäytön kulttuuria. Niinpä meillä vanhat talot ja torpat ovat puusta tehdyinä helposti palaneet tai niiden hävittäminen on ollut kätevää uuden rakennuksen tieltä. Tilanne on aivan toinen esim. Englannissa, missä sekä maalla että kaupungissa asunnot on tehty kivistä ja ne säilyvät helposti vuosisatoja.

Oman suuren muutoksensa ja olojen kaikinpuolisen edistymisen aiheutti torpparilaki itsenäisyytemme alkuvaiheessa. Tällöin syntyi runsaasti uusia itsenäisiä tiloja. Samalla vanhoja rakennuksia uusittiin tai talouskeskukset siirrettiin kokonaan uuteen paikkaan. Myös mäkitupaisten tai vastaavien pieneläjäin heikkokuntoiset mökit alkoivat kadota vähitellen.

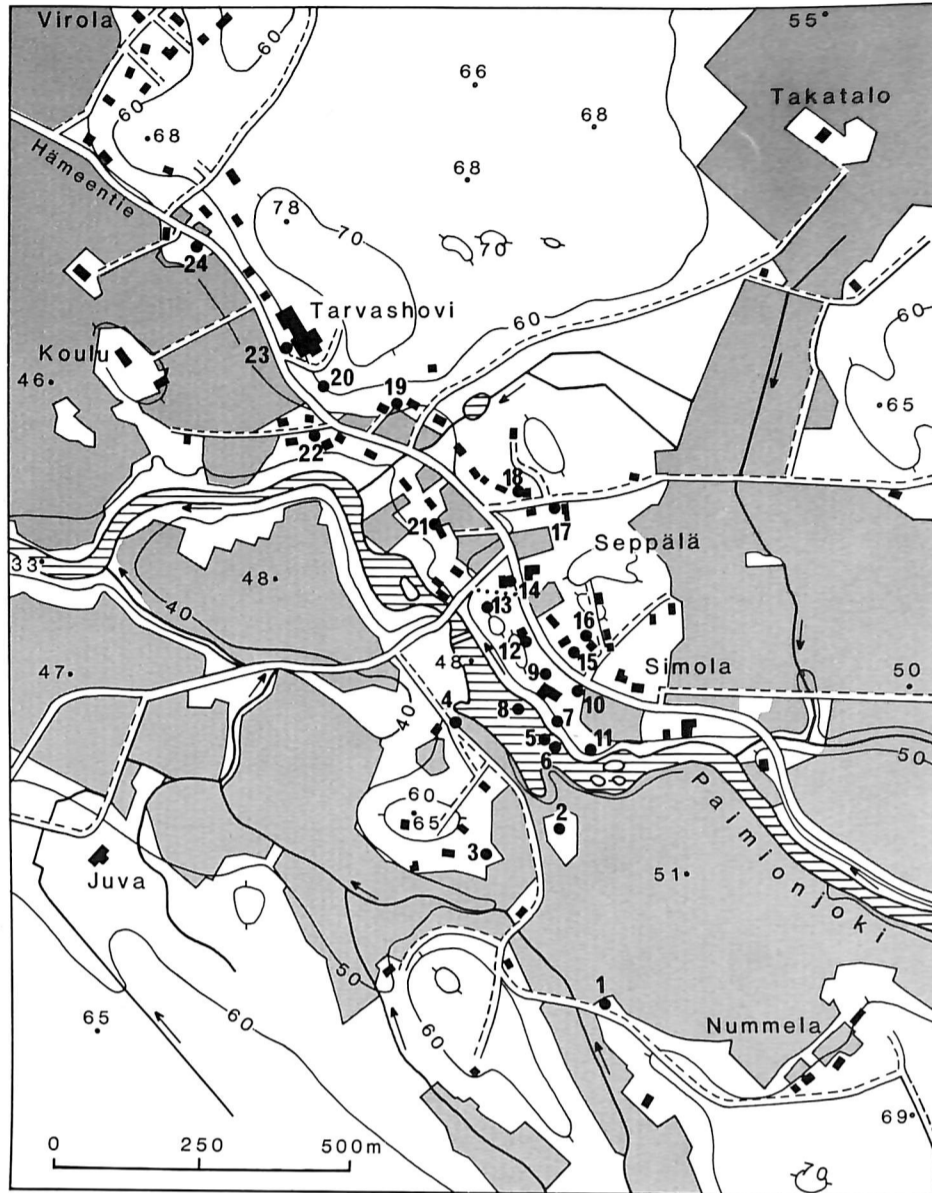
Jotta jälkipolville jäisi tiedoksi edes esimerkkinä millaisia jo hävitettyjä rakennuksia Tarvasjoen Juvalla ja Euralla on vuosisadan alkupuolella ollut, olen haastatellut Kalle Hovia (s. 1899) ja laatinut oheisen kartan näistä asuinpaikoista. Entisten torppien ja mökkien lisäksi siihen on merkitty nykyiset, peruskartassa 1:20 000 olevat asuinrakennukset tai vastaavat. Vanhat asuinpaikat on numeroitu juoksevasti lähtien Juvan puolelta jokea.

1. Kujanpää, Juvan entinen torppa, jota itsenäistymisen jälkeen asuttiin 1960-luvulle saakka. 2. Mäkipää, Juvan torppa, joka sai maat Heinäsuolta ja tila siirrettiin sinne. Torppa hävitettiin muistin mukaan 1930-luvulla.

3. Hovi, Juvan torppa, purettu 1930-luvulla. Päärakennuksen lisäksi torppissa oli luonnollisesti kaikki muut tilat kuten navetta, talli, riihi, sauna jne. Hovista jouduttiin tekemään kartanoon kolme miehen päivää viikossa sekä kesäisin 30 naisen päivää. Lisäksi torpparin piti olla oman hevosen kanssa talon töissä neljä päivää vuodessa sekä käydä kaksi kertaa Turussa vuosittain. Rippikoulun käynyt poika kelpasi myös tekemään naisen päiviä. Hovi siirrettiin itsenäistymiseen Rahkasuon tuntumaan, kuten myös Noholan torppa. Viimemainitun rakennukset ovat yhä jäljellä ja Jalmari Vormisto on asunut niissä vuosikymmeniä.

4. Kalliola, Juvan torppa. Tämän poika rakensi asuntonsa torpan viereen Sulo Heinin nykyisen rakennuksen paikalle. Kalliolasta on säilynyt oheinen kuva. Hovi ja Kalliola olivat Juvan kartanon ohella ensimmäiset taloudet, joihin Tarvasjoella vedettiin sähköt. Se tapahtui ennen nykyistä voimalaitosta, myllyn generaattorin avulla.

Joen toisella puolella olivat Juvan kartanon saha 5, mylly 6 ja mylläriin asunto 7. Myös meijeri 8 kävi aluksi vesivoimalla, ja se sijaitsi alhaalla jokinotkossa, kunnes uusi meijeri rakennettiin nykyiselle paikalle. Tarvasjoen historiassa on sivulla 328 kuva

Juvan voimalaitos 1925. Taustalla näkyy Kuukkalan nykyisen kaupan kohdalla vanha kestiekievarirakennus sekä Ervingin mökki. Kuva Turun Sanomien kokoelmista.

Kartta Juvan ja Euran alueelta Tarvasjoella. Hävitetyt rakennukset tai rakennusryhmät on merkitty mustilla, numeroituilla (1-24) ympyröillä, nykyiset asunnot tai muut lämmitettävät rakennukset mustilla suorakaiteilla (peruskartan 1983 mukaan), korkeuspisteet metreinä ja -käyrät 10 m:n välein, Paimionjoki on viivoitettu ja pelot varjostettu.

vanhasta ja uudesta meijeristä, vaikka kuvatekstissä puhutaan virheellisesti myllystä. Myöhemmin meijeriä vielä laajennettiin. Samalla tontilla oli myös meijerin asuinrakennus 9 sekä sähkömylly 10 aivan Hämeentien varressa sekä sähkösaaha 11. Armo Laineen tontilla oli Juvan mylläriin Heleiniuksen tölli 12.

Sähkölaitoksen asuinrakennusta vastapäätä kallion kupeessa kyhjötti Juvan vouden Ervingin mökki 13. Oheisesta kuvasta nähdään, että varsin vaatimaton tämäkin asunto oli. Kuitenkin toinen Ervingin tyttäristä, Martta Elo, toimi Tarvasjoella monia vuosia kiertokoulun opettajana.

Paikassa, missä nykyisin on Kuukkalan taitekattainen kauppa, oli aikaisemmin Juvan kestiekievarirakennus 14. Hevonen haettiin kyytiin aina kartanosta. Myöhemmin talossa sitten pidettiin kauppaa. Rakennus oli vielä 1925 jäljellä entisessä muodossaan, kuten oheisesta sähkölaitoksen kuvasta nähdään.

Hämeentien toisella puolella, Euralla Sepän mailla, oli Keskikylän torppa 15. Jarkko Lentonen asuu nykyisin samalla paikalla. Torpasta on kuva Tarvasjoen historiassa sivulla 239. Viereisellä mäellä oli Sepän mäkitupa, Mäenpää 16, nykyisellä Kalle Hovin tontilla.

Viitosen tölli 17 kuului nahkuri Aurasen maille, itse verstaas oli kirkolla tulevan Osuuskassan tontilla. Seppä Sipilän rakennuksen paikalla oli aikoinaan Nummenpään mökki 18, joka kuului Sepän taloon. Samasta mäensyrjästä on hävinnyt vielä Lehtosen tupa 19 sekä Hertmannin mökki 20, nykyisen Tarvashovin vierestä. Kohdalla olevaa Hämeentien mäkeä on yleisesti kutsuttu Hertmannin ahteeksi tähän päivään saakka, vaikka torppa on hävitetty jo reilusti ennen sotia.

Sähkölaitoksen vieressä, alapuolella oli Koskirannan mökki 21 aina näihin päiviin saakka. Hertmannin ahteen kohdalla jokivarressa oli Juvaan kuuluva Rannan torppa 22, joka hävitettiin vasta 1950-luvulla. Kirkolle päin mentäessä oli Tarvashovin paikalla pieni Julinin tupa 23 sotien jälkeiseen aikaan saakka. Vielä kartan alueeseen sattuu Kujanpään talon vanha päärakennus 24, joka sijaitsi aivan Hämeentien varressa 1970-luvulle saakka.

Edellä on nähty kuinka kylmät, pienet ja huonokuntoiset rakennukset ovat saaneet väistyä parempien asuntojen tieltä. Kun väestö ja rakentaminen jatkossakin lisääntyy, on tulevien asukkaiden varmasti myös kiinnostavaa tietää, millainen uusi asuinalue on ollut ennen. Se auttaa juurtumista. Toisaalta asiat unohtuvat kantaväestönkin keskuudessa yllättävän nopeasti, esim. rakennusten hävittämisvuosia ei yleensä muisteta. Tämä katsoo osoittaa toisaalta, että varsin pienelläkin alueella, joka oheisessa kartassa on nähtävissä, muutokset ovat olleet melkoisia jo tämän vuosisadan kuluessa.

Hannu Mansikkaniemi

Kalliolan torppa Juvan voimalaitosaltaan partaalla joskus 1920-30 lukujen vaihteissa. Kuva Sulo Heinin kokoelmista.

Sähkölaitoksen vieressä sijainnut Ervingin mökki ja sen asukkaita. Kuva Margit Tovion kokoelmista.